

ชื่อโครงการ : แบบการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานคร ศึกษาเฉพาะกรณีผู้สูงอายุที่มี
งานทำ

- ผู้วิจัย
1. อาจารย์จิรวุฒิ หลอมประ โคน
 2. อาจารย์เอกภพ มณีนารถ

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องแบบการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานคร ศึกษาเฉพาะกรณีผู้สูงอายุที่มีงานทำ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้เครื่องมือการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้สูงอายุจำนวน 36 คน เป็นเพศชาย 18 คน เพศหญิง 18 คน ใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) และใช้ทฤษฎีการแบ่งชั้นทางสังคมเป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกประชากรเข้ากลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิจัยพบว่าแบบการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานคร ศึกษาเฉพาะกรณีผู้สูงอายุที่มีงานทำ สามารถแบ่งกลุ่มผู้สูงอายุออกเป็น 11 กลุ่ม โดยใช้แนวคิดการจัดพวก AIO (AIO Categories of Lifestyle Studies) เป็นเกณฑ์ ดังนี้

1. **ฝึกฝืนในธรรม** เป็นกลุ่มที่ชอบในเรื่องของธรรม มีกิจกรรม ความสนใจ และความคิดเห็นที่เกี่ยวกับธรรม เช่น ใช้เวลาว่างไปกับการเข้าวัดทำบุญ มีความสนใจเรื่องของการแบ่งปันความสุขให้กับบุคคลอื่นและเสียสละเพื่อสังคม

2. **ครอบครัวแสนสุข** เป็นกลุ่มที่มีการทำกิจกรรม ความสนใจ และความคิดเห็นเกี่ยวกับครอบครัว โดยมีการท่องเที่ยวและใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่กับครอบครัว มีความรู้สึกว่าการครอบครัวเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด

3. **พ่อแม่ตัวอย่าง** เป็นกลุ่มที่มี กิจกรรม ความสนใจ และความคิดเห็นเกี่ยวกับลูกเป็นสำคัญ กล่าวคือจะคอยดูแลห่วงใยลูกหลานมากเป็นพิเศษ โดยจะให้ความช่วยเหลืออยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเงิน หรือการให้คำปรึกษาต่างๆถึงแม้ว่าลูกจะแต่งงานมีครอบครัวไปแล้วก็ตาม

4. **กีฬาถือยาวิเศษ** เป็นกลุ่มที่มีกิจกรรม ความสนใจ และความคิดเห็นในเรื่องของการออกกำลังกาย โดยจะใช้เวลาว่างไปกับการออกกำลังกาย ไม่ว่าจะเป็นการเดิน วิ่ง เล่นกอล์ฟ และเข้าฟิตเนส โดยผู้สูงอายุกลุ่มนี้จะให้ความสำคัญกับการออกกำลังกายเป็นอย่างมากจนถือได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมทั้งหมด

5. **นักบริโภคสินค้าเพื่อสุขภาพ** เป็นกลุ่มที่มีกิจกรรม ความสนใจ และความคิดเห็นเกี่ยวกับสุขภาพ โดยจะคอยระวังเรื่องของการบริโภคอาหาร มีการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ ทำกิจกรรมเพื่อให้สุขภาพแข็งแรงทั้งการออกกำลังกาย การทานผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร ยาบำรุงต่างๆเพื่อให้สุขภาพดีขึ้น ผู้สูงอายุกลุ่มนี้จะสนใจในทุกเรื่องที่ทำให้สุขภาพของตนแข็งแรง

6. **ตะลอนทัวร์** เป็นกลุ่มที่มีกิจกรรม ความสนใจ และความคิดเห็นเกี่ยวกับการท่องเที่ยว โดยจะใช้เวลาว่างไปกับการท่องเที่ยวในสถานที่ต่างๆทั้งในประเทศและต่างประเทศ มีการวางแผน ในอนาคตว่าอยากเดินทางท่องเที่ยวไปในทุกๆที่

7. **สาวสองพันปี** เป็นกลุ่มที่มีกิจกรรม ความสนใจ และความคิดเห็นเกี่ยวกับการดูแลตัวเอง ให้อยู่ดีอยู่ตลอดเวลา โดยกิจกรรมที่ทำส่วนใหญ่จะเป็นการเข้าร้านเสริมสวย เข้าสปา

8. **นักช้อปปิ้งอาชีพ** เป็นกลุ่มที่มีกิจกรรม ความสนใจ และความคิดเห็นเกี่ยวกับการเดินซื้อ สินค้าตามสถานที่ต่างๆ โดยจะใช้เวลาว่างไปกับการเดินซื้อสินค้า ไม่ว่าจะเป็เสื้อผ้า กระเป๋า รองเท้า เป็นกลุ่มผู้สูงอายุที่ให้ความสำคัญกับการแต่งตัว

9. **ผู้บริโภคช่างเลือก** เป็นกลุ่มที่มีกิจกรรม ความสนใจ และความคิดเห็นในเรื่องของ การบริโภคสินค้า มีความละเอียดในการพิจารณาเลือกซื้อ โดยพิจารณาแหล่งผลิตสินค้า ราคา และ สถานที่จัดจำหน่าย ซึ่งผู้สูงอายุกลุ่มนี้จะทำการเปรียบเทียบเพื่อพิจารณาความเหมาะสมระหว่าง ราคา กับคุณภาพของสินค้าก่อนการตัดสินใจซื้อ

10. **คอกการเมือง** เป็นกลุ่มที่มีกิจกรรม ความสนใจ และความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องการเมือง โดยผู้สูงอายุกลุ่มนี้จะติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการเมืองเพื่อหาข้อมูลและทำการวิเคราะห์ พุดคุยถึง เรื่องการเมือง และที่สำคัญจะให้ความสนใจเกี่ยวกับการเลือกตั้งเป็นอย่างมาก

11. **วัฒนธรรมนำไทย** เป็นกลุ่มที่มีกิจกรรม ความสนใจ และความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องของ วัฒนธรรม โดยผู้สูงอายุกลุ่มนี้ได้ให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมที่ดั้งเดิมในแบบของไทย เช่น การไหว้ การแต่งกายที่เหมาะสมกับกาลเทศะ และการมีสัมมาคารวะกับผู้อาวุโส โดยจะมองว่าสังคมในปัจจุบันแย่ลง ผู้สูงอายุขาดการเคารพผู้ใหญ่ ระบบครอบครัวขาดความเข้มแข็งจึงทำให้เกิดปัญหา สังคมต่างๆตามมา